

FRANZ SCHUBERT

OPPGAVER: FRANZ SCHUBERTS LIV

1. Hvor vokste Schubert opp?_____

_____

2. Hvem lærte Schubert å spille fiolin og piano da han var ung gutt?_____

_____

3. Hva skjedde da Schubert var elleve år gammel?_____

_____

4. Hvem var Goethe?_____

_____

5. Hvilken jobb fikk Schubert da han sluttet på skolen, og hvordan taklet han denne jobben?_____

_____

6. På hvilken måte har Therese Grob hatt betydning for Schuberts komposisjoner?_____

_____

7. Hvilken sang regnes som den aller første romantiske lieden?_____

_____

8. Hva handler sangen Gretchen am Spinnrade om?_____

_____

9. Hva er det tyske ordet for sang? _____

_____

10. Hvor mange lieder komponerte Schubert i løpet av sitt liv? _____

_____

11. Hva betyr det å leve som fri kunstner? _____

_____

12. Hva menes med Schubertiader? _____

_____

13. Hvordan var de siste årene av Schuberts liv? _____

_____

14. Hva handler Winterreise om? _____

_____

OPPGAVER: FRANZ SCHUBERTS MUSIKK

Lytt til Franz Schuberts Kvintett i A-dur, op. 114, 4. sats (Forellenquintett)

1. Hvilke instrumenter hører man her? _____

_____

2. Hvilket instrument spiller melodien fra begynnelsen, når temaet blir presentert? _____

_____

3. Hvordan vil du beskrive musikkens karakter i den første delen (presentasjon av tema)? _____

_____

4. Hvilket instrument spiller melodien i variasjon 1? _____

_____

5. Hvilket instrument spiller de helt jevne, raske rytmene i variasjon 1? _____

_____

6. I variasjon 1: Hører du at det er to instrumenter som spiller mot hverandre som et slags

spørsmål-svar? Hvilke instrumenter er dette? _____

_____

7. Hvordan vil du beskrive musikkens karakter i variasjon 1? _____

_____

8. Hvilke to instrumenter spiller melodien to-stemt i variasjon 2? _____

_____

9. Hvilket instrument spiller de lyseste tonene i variasjon 2? _____

_____

10. Hvilke instrumenter spiller melodien i variasjon 3? _____

_____

11. Hvordan vil du beskrive musikkens karakter i variasjon 3? _____

_____

12. Hvilket instrument spiller melodien fra starten av variasjon 4? _____

_____

13. Går variasjon 4 i dur eller moll? _____

_____

14. Hvordan vil du beskrive musikkens karakter i variasjon 4? _____

_____

Lytt til Franz Schuberts Winterreise, op. 89: Einsamkeit (Ensomhet)

NB: Dersom man vil analysere stykket med tanke på tekst/musikk, kan man lytte til Winterreise – En gjendiktning av Håvard Stensvold og Tor Espen Aspaas.

1. Hvilken besetning er stykket laget for? _____

_____

2. Hvordan vil du beskrive stemningen i stykket? _____

_____

3. Hvordan er tempoet med på å skape denne stemningen? _____

_____

4. Går stykket i dur eller moll? _____

_____

5. Lytt godt på de to første klangene (akkordene) i piano. Hvordan høres de ut? Er de fyldige eller tomme? På hvilken måte er det med på å antyde stemningen? _____

_____

6. Beskriv pianostemmen idet sangeren synger «Ach, das die Luft so ruhig, ach das die welt so licht» («Og luften er for rolig, og alt er lyst og klart»)._____

---

7. Hvordan underbygger pianostemmen teksten her? Er pianostemmen også lys og klar?_____

---

8. Beskriv pianostemmen idet sangeren synger «Als noch die Stürme tobten» («Hvis bare stormen raste»).

9. Hvordan slutter sangen?_____

Lytt til Franz Schuberts Gretchen am Spinnrade (Gretchen ved spinnerokken)

Schubert har laget musikk til en historie av Goethe. Historien handler om en jente som heter Gretchen, og hun sitter ved spinnerokken sin og tenker på Faust – en mann hun er veldig forelsket i.

1. Finn en video på internett som viser hvordan en spinnerokk virker. Hva bruker man foten til når man spinner på rokken? Beveges hjulet på rokken i en jevn rytme, eller varieres tempoet? _____

---

2. Hører du noe i musikken som kan minne om hjulet på rokken? _____

---

3. Hører du noe i musikken som kan minne om fotens bevegelse på rokken? _____

---

4. Hvordan vil du beskrive rytmikken i pianoakkompagnementet? Er den variert eller ensformig?

Og hva kan dette forestille? _____

---

5. Er sangen i dur eller moll? Hva kan det forestille i denne historien? _____

---

6. Rytmene i pianoakkompagnementet stopper opp midt i stykket. På dette stedet handler teksten om Gretchen som tenker på Faust, og hun sier «Å, hans kyss!» Hvorfor tror du at komponisten har valgt å stoppe rytmen i akkompagnementet akkurat her? _____

---

7. Lytt til melodien i åpningen. Teksten er slik:

*Meine Ruh ist hin,
Mein Herz ist schwer,
Ich finde sie nimmer
Und nimmermehr.*

*Min ro er borte,
Mitt hjerte tungt,
Jeg finner den aldri
Og aldri mer.*

Når endres akkordene for første gang i forhold til teksten? _____

---

8. Hva skjer med dynamikken på samme tidspunkt? _____
